

1 Duiding bij het jaarthema

1.1 Duiding van het thema 'de kracht van verbinden' in de reeks van de laatste zes jaargangen van leeftocht

1.1.1 2016-2017

katholieke dialoogschool als perspectief - verpakt in de wereld van de muziek - (er zit muziek in)

Een katholieke dialoogschool is een oefenplaats om via vele wegen op zoek te gaan naar het volle mens- en medemens zijn, in een dialoog met allen en met de christelijke inspiratie. Elk personeelslid werkt dagelijks mee aan de uitvoering van de schooleigen partituur (het schooleigen pedagogisch project), geënt op de visie van de katholieke dialoogschool. Vanuit de identiteit van de school, vanuit jullie achtergrond en zijn, in dialoog, met respect voor ieders klankkleur. Samen tekenen jullie de grondmelodie uit en kleuren ze dag na dag verder in. Jullie brengen de partituur tot leven vanuit inspiratie en bezieling: wat heeft jullie stichter bedoeld?

1.1.2 2017-2018

vorming in de katholieke dialoogschool als perspectief - verpakt in grondstoffen die moeder aarde ons schenkt - (dwars door alles heen)

In een katholieke dialoogschool zetten we in op brede vorming, uitwisseling en verbinding. Op de vorming van de hele mens: hoofd, hart, handen en ziel. Met Jezus van Nazareth als voorbeeldfiguur. In dialoog met andere levensovertuigingen. Filosofen en pedagogen van vandaag maken zich sterk dat de persoon van de leraar het verschil maakt met en door: een open, brede kijk, eigen vorming, liefdevolle nabijheid, authenticiteit, idealisme, bezieling, kwetsbaarheid, verwondering en kritische zin, verbeeldingskracht en creativiteit, verbondenheid.

1.1.3 2018-2019

wegwijzers naar vorming in de katholieke dialoogschool als perspectief - verpakt in schoeisel dat ons doet op weg gaan - (stap je mee?)

De visie op vorming in de katholieke dialoogschool reikt zeven wegwijzers aan: gastvrijheid, uniciteit in verbondenheid, kwetsbaarheid, schoonheid en verbeelding, rechtvaardigheid, generositeit en duurzaamheid. Ze zitten diep verankerd in de christelijke traditie. Er is ruimte om ze aan te vullen vanuit het eigen opvoedingsproject. Welke zijn de eigen wegwijzers voor jullie school (witruimte)? Het is een boeiende uitdaging om deze wegwijzers één voor één te verkennen met Jezus van Nazareth als voorbeeldfiguur en in dialoog met andere levensbeschouwingen.

1.1.4 2019-2020

(pedagogie van de) hoop als bron van de wegwijzers naar vorming in de katholieke dialoogschool als perspectief - verpakt in handen die zaaien - (handen vol hoop)

Katholiek Onderwijs Vlaanderen lanceerde een pedagogie van de hoop. Hoop die doet leren. Hoop is een grondhouding, een krachtige motor, een zaad diep in ons geplant. Hoop is het zaad waaruit de wereld van morgen groeit. Het zaad ontkiemt en gedijt als je het voedt met duurzaamheid, gastvrijheid, generositeit, kwetsbaarheid en belofte, rechtvaardigheid, uniciteit in verbondenheid, verbeelding ... Zo komt het hart van onderwijs tot bloei: de levenslange vorming van onze leerlingen en van onszelf. We doen dat in dialoog met elkaar en met de wereld. De hoopvolle boodschap van Jezus is onze gps.

Hoop is vertrouwen in jezelf, in je medemens(en), in de wereld, in God, in de toekomst. Hand in hand gaat ze met geloof en liefde. Een wonder dat zelfs God verbaast. Hoop verbindt, ze werkt aanstekelijk. Ze is bron van vergeving, basis van veerkracht en draagkracht. Ze doet je lachen,

uitkijken, liefhebben, scheppen, herbeginnen en volhouden. Ze tilt je op tot ongekeerde hoogten. In een katholieke dialoogschool mag je voorbeelden verwachten van mensen -van vroeger en nu- die - in Gods naam- getuigen over de hoop die hen bezielt en hen concrete stappen doet zetten.

1.1.5 2020-2021

bronnen van vreugde die voeding geven aan de hoop als bron van de wegwijzers naar vorming in de katholieke dialoogschool als perspectief - verpakt in alle kleuren van de regenboog - (verrassend vreugdevol)

Wie met handen vol hoop in het leven staat, wie hoopvol aan vorming werkt, is een mens die kansen zoekt. Hij zet zijn ogen en oren wijd open! 'Wie zoekt, die vindt', zegt het spreekwoord. Wie vindt, kan zijn vreugde niet op. Hij wil ze delen met anderen! Dat zegt ook het Bijbelverhaal van deze jaargang. 'Stel dat een vrouw tien zilveren munten heeft, maar er één kwijtraakt. Dan gaat ze die toch zoeken? Ze doet een lamp aan en veegt haar huis totdat ze de munt vindt. En als ze hem gevonden heeft, dan roept ze haar vriendinnen en de burens. En ze zegt: 'Laten we feestvieren! Want ik was mijn zilveren munt kwijt, maar ik heb hem gevonden.'

Leeftocht wil in deze jaargang de wereld van de vreugde exploreren. We laten ons daarbij verrassen door de waaier aan vormen, door het kleurenpalet dat ze aanneemt, alle kleuren van de regenboog ...

Zonder vreugde verdient het leven de naam van leven niet. (Erasmus)

1.1.6 2021-2022

krachtige ervaringen van verbinding groeien uit de bronnen van vreugde die voeding geven aan de hoop als bron van de wegwijzers naar vorming in de katholieke dialoogschool als perspectief of

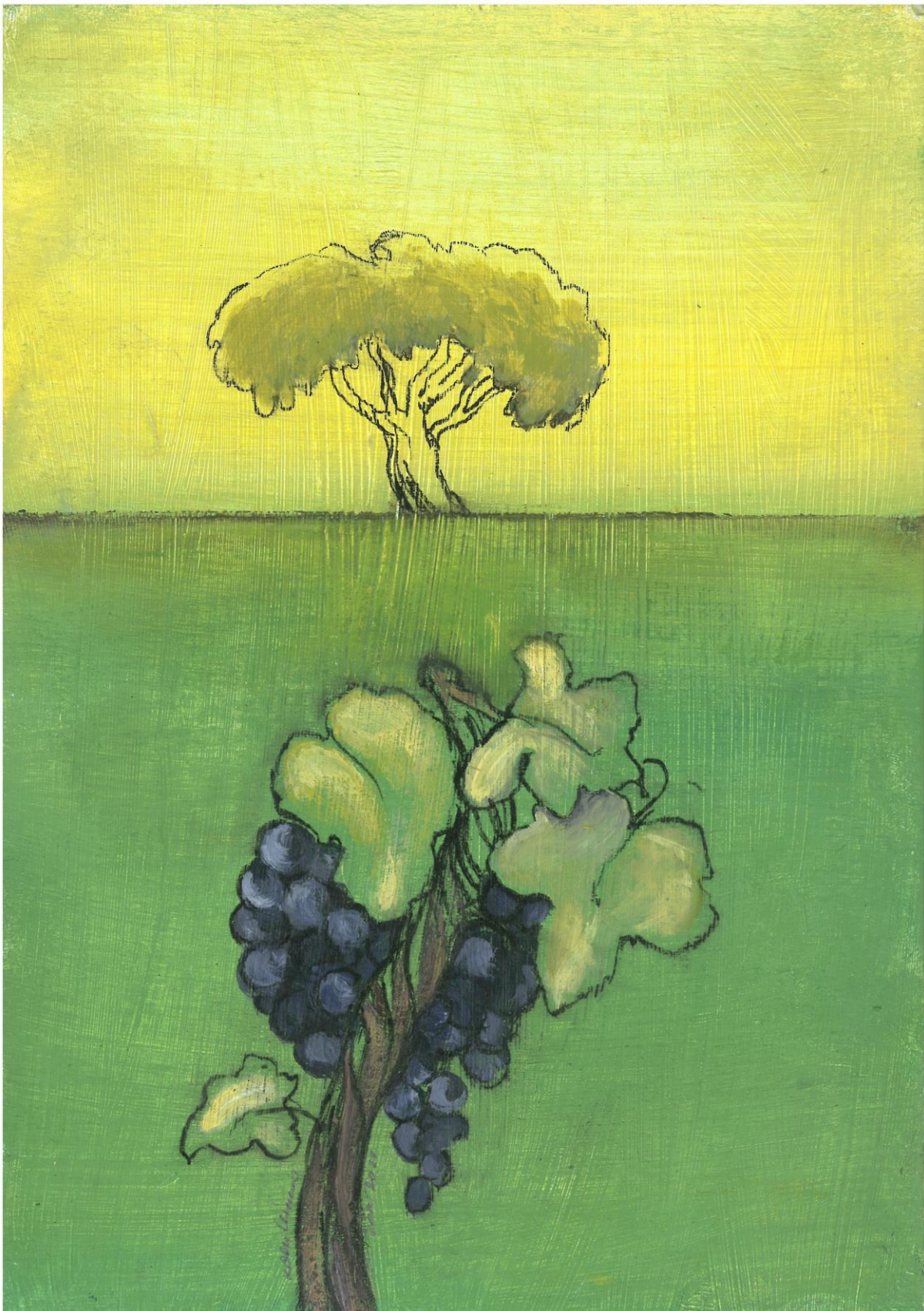
de vreugde en hoop van het werken aan vorming in een katholieke dialoogschool, zoals we dat doen aan de hand van onze Bijbelse wegwijzers, leiden tot/scheppen krachtige ervaringen van verbinding

verpakt in bomen die vertellen - (de kracht van verbinding)

De pedagogie van de hoop is fundament en bindmiddel voor een waarachtige katholieke dialoogschool. Ze is gericht op een brede en diepe vorming van de mens in al zijn facetten. Acht wegwijzers geven richting, naar Jezus' voorbeeld: duurzaamheid, gastvrijheid, generositeit, kwetsbaarheid en belofte, rechtvaardigheid, uniciteit in verbondenheid, verbeelding en de inspiratie van je eigen school. Ze helpen je om onderweg vreugde te vinden en de kracht van verbinden indringend te ervaren. Van maand tot maand levert Leeftocht je proviand voor onderweg.

1.2 Jaarthema-affiche

1.3 Inhoudelijke verkenning van het jaarthema

1.3.1 Verkenning 1: de kracht van verbinden

Leeftocht -het maandelijks bezinningsblad van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen- en het uitgewerkte jaarthema voor de pastoraal op school willen in het schooljaar 2021-2022 'de kracht van verbinden' onder de loep nemen. Maand na maand komen volgende thema's aan bod: (september) 'verbonden met velen'; (oktober) 'liefdevol verbonden'; (november) 'verbonden met de aarde'; (december) 'verbonden met het Licht'; (januari) 'uitgenodigd om te verbinden'; (februari) 'verbonden zijn'; (maart) 'wereldwijd verbonden'; (april) 'opnieuw verbinden'; (mei) 'in woord en daad verbinden'; (juni) 'gisteren en morgen verbinden'.

Scholen van het secundair onderwijs werken rond het algemeen jaarthema: 'de kracht van verbinden', dat in een aanbod van materialen werd 'doorvertaald'.

Het thema 'de kracht van verbinden' werd voor het basisonderwijs doorvertaald naar 'als bomen vertellen'.

Als Bijbels jaarthemaverhaal werd gekozen voor het verhaal uit Johannes 15, 1-2 over de wijnstok en de ranken.

1.3.2 Verkenning 2: verbondenheid vanuit Leeftocht

Uit de verbinding van een vrouw en een man kan een kind geboren worden. De foetus groeit negen maanden in de moederschoot, verbonden door de navelstreng. Levenslang zal een menskind blijven hunkeren naar verbondenheid. Met medemensen, de kosmos en de natuur, met het Mysterie dat hem overstijgt. Levenslang zoekt een mens naar een balans tussen afstand en nabijheid, naar attitudes en een taal om te communiceren. Hij wil een brug slaan tussen gisteren en morgen en een wereldwijd netwerk uitbouwen. Hij wil verbroken relaties herstellen.

Christenen spiegelen zich aan Jezus van Nazareth en in zijn spoor zorgen ze extra voor kansarme mensen. Hoe gaan andere culturen en godsdiensten om met *verbinden*? Het Afrikaanse *ubuntu* kan een inspiratiebron zijn.

Verbondenheid is een KRACHT die je als mens rijker maakt. Je wordt diep vanbinnen uitgenodigd om erin te groeien, met vallen en opstaan. (uit het startnummer van Leeftocht, jaargang 2021-2022)

1.3.3 Verkenning 3: verbondenheid

Verbondenheid is in. Steeds luider klinkt in coronatijden de roep om ze meer op de voorgrond te plaatsen. Zeker als sociaal isolement en vereenzaming op de loer liggen.

Al ben je een mens uit één stuk, je hebt vele kenmerken en facetten. Zo ben je eigenlijk vele *iemanden*, soms zelfs een vat vol tegenstellingen.

Van kleins af aan groei je op in een netwerk van relaties. Met de ene mens voel je al meer raakpunten dan met een andere. Het is als met magneten die elkaar aantrekken en afstoten. Dagelijks kom je in contact met je levenspartner, je gezin, de leden van je gemeenschap, burens, vrienden, collega's, geloofsgenoten, andere hobbyisten ...

In elk van die relaties gaat het *meervoudige* ik verbindingen aan met *meervoudige* jij's. Zoekend naar een balans tussen afstand en nabijheid die levensvreugde geeft.

Het is belangrijk dat kinderen en jongeren proeven van al die ervaringen. Ook dat die belevenissen helder geduid worden. **Verbindingen kunnen maken is immers een kracht in het leven!** (uit het septembernummer van Leeftocht, jaargang 2021-2022)

1.3.4 Verkenning 4: verbinding(smensen)

Wat ons bindt

wat ons bindt

is het vermogen om te luisteren

voorbij het anders zijn
kijken, waar de ander staat

wat ons bindt
is tijd nemen voor
niet weten, ongemak
uithoudend stil zijn

wat ons bindt
is zien en zien
dat je wordt gezien

wat ons bindt
is wat ons niet
scheidt

Maarten Rienks

Verbindingsmensen

Verbindingsmensen zijn altijd weer aangestoken door geestdrift en door geloof in anderen. Daarbij ruimte scheppen voor dialoog, vertrouwen koesteren, geduld bewaren en vooral de kunst beoefenen om met respect voor traditie te zoeken naar levenskracht van het nieuwe... Daarin ligt het grote mysterie van de verbindingsmens.

Jammer dat we zo overstelpt worden met oordelen over anderen... Hoe meer je oordeelt, hoe groter de tegenstelling tussen die ander en jou en hoe kleiner het gevoel van verbondenheid. Onze verbondenheid kan pas groeien als we stoppen met zoeken naar verschillen en we ons concentreren op de overeenkomsten met andere mensen. Meer leven vanuit het besef dat al wie je ontmoet op je werk, op straat, op reis, waar dan ook... hetzelfde zoekt als jij. Probeer die overeenkomsten echt te onderkennen en de verbondenheid kan groeien.

Verbondenheid wordt kracht, die niet te breken is

Zo gaan mensen ook vandaag met elkaar op weg.

Niets bijzonders, niets speciaals.

Doodgewone mensen, alledaagse gebeurtenissen: lief en leed, geluk en ongeluk, angst en twijfel ...

Doodgewone mensen die klagen en hopen, die elkaar vertellen wat hen bezig houdt.

Die ervaringen delen en ter sprake brengen en ze laten bezinken tot ze helder worden op de bodem van de herinnering.

Mensen die intreden in elkaars verhaal, worden samenhorig.

Ze dragen elkaar op de weg van mens naar medemens, van vreemd naar vriend.

Verbondenheid wordt kracht die niet te breken is.

Zo gaan mensen ook vandaag de weg van het leven.

1.3.5 Verkenning 5: filosofie van ontbinden naar verbinden

Verbinding, verbondenheid... we leven juist in een tijd van steeds meer nadruk op het individu: mijn waarde, mijn rechten, mijn ontplooiing, mijn leven. Dit spoor van individualisatie gaf aanleiding tot het uiteenvallen van oude verbanden, tot vereenzaming, respectloos gedrag, crisis in de relaties, er alleen voor staan, enorme druk op ieder om het waar te maken, zich te profileren tot radeloosheid of scepticisme in verband met de levensvragen: Wie ben ik? Wat doe ik hier? Waar ga ik naartoe?

Verbinding, verbondenheid... ontbreekt duidelijk in een wereld van individuen. Individuen zonder verbondenheid zijn vuurtorens in de nacht waarvan de stralen af en toe vluchtig kruisen.

Verbinding, verbondenheid... zoeken naar verbinding... Het lijkt er wel op alsof we voor een enorme opgave staan, een gigantisch werk om al die verbindingen tot stand te brengen, te herstellen, te onderhouden. Het wordt tijd dat we zien dat we verbonden zijn! We zijn verbonden met elkaar en met alles om ons heen. Verbondenheid is een levenshouding: jezelf en anderen benaderen met openheid en waardering, eerbied voor alles wat is. Een wereld waarin leven en dood hun plaats hebben, waarin licht en donker een eenheid vormen, waarin het leven gedragen wordt door vertrouwen en besef dat alles zijn plaats heeft en zijn betekenis... een wereld van geborgenheid.

Wat met de aarde gebeurt, gebeurt ook met de kinderen van de aarde: alle dingen hangen samen. Dit weten wij: alles hangt samen als het bloed dat een familie verbindt. Alles hangt met alles samen. De mens heeft het web van het leven niet geweven. Hij is slechts een draad ervan.

Mensen die verbindingen leggen,
mensen samen brengen en samen houden
vanuit een grote bezorgdheid om elkaar,
om toekomst te maken voor mensen
overal ter wereld.

Mensen die verbindingen leggen,
verbanden die genezen
of op zijn minst de pijn wat verzachten.
Zij verwarmen wat koud
en levenloos is geworden.

Mensen die zichzelf verbinden
met het lot van een ander
en van hieruit in beweging komen
en stappen zetten in engagement.

1.3.6 Verkenning 6: verbinden onder collega's

Elke gebeurtenis kan benaderd worden vanuit angst en verwijdering of vanuit liefde en verbinding. Wij kiezen voor verbinding.

Wanneer we ons met elkaar verbinden, betekent dat dat elke collega van even grote waarde is. Tegelijk zal onze verbondenheid het rijkst zijn als we alle collega's op hun eigen manier aan ons werk laten bijdragen, met waardering voor de verschillen in rollen, opleiding, achtergrond, interesses, vaardigheden, karakter, gezichtspunten, enzovoort.

We zorgen voor een werkomgeving waarin we ons als totale persoon kunnen ontplooiën: het rationele en het intuïtieve, het cognitieve, het fysieke, het emotionele en het spirituele schatten we naar waarde.

We voelen ons op ons gemak bij woorden als zorgzaamheid, liefde, dienstbaarheid, geloof, bezieling, erkenning, dankbaarheid, nieuwsgierigheid, plezier, hoop...

We laten ons raken door collega's en trachten ons te verplaatsen in de ander.

We zorgen voor een veilige en warme werkplaats, waar ieder van ons authentiek kan zijn.

1.3.7 Verkenning 7: verbindende communicatie

Chaise française = een manier om echt met elkaar in gesprek te gaan, niet tegenover elkaar want dat is te confronterend, niet naast elkaar want dan hou je niet de nodige afstand, maar op deze manier waardoor je elkaar recht in de ogen kunt kijken en toch de nodige afstand hebt. **Intimiteit en veiligheid samen.** Dat hebben we nodig om dialoog te voeren met elkaar.

1.4 Duiding bij het jaarthemaverhaal

Onderwijs gaat over de band die je hebt met de leraar.

Als ik denk aan mijn middelbare schooltijd dan komen er onmiddellijk de figuren van bepaalde leraren tevoorschijn. Ik denk dat jij dat misschien ook wel hebt. Ja, 'de leraar doet ertoe'. Natuurlijk heeft die leraar zijn professionele identiteit. Hij kent als leraar zijn vakinhoud als geen ander. Maar, wat des te meer 'prent sloeg' was zijn persoonlijke identiteit als mens: zijn enthousiasme, zijn bezieling. Onderwijs is meer dan 'een inhoud' die moet worden overgedragen, het gaat ook om de band die je hebt met de leraar. Het maakt uit van wie je les krijgt -als mens-. Met hoeveel liefde zij of hij dat doet en welke relatie je met hem of haar ontwikkelt.

Woorden over de wijnstok en de ranken: woorden met een bijzonder gewicht.

Bij Jezus en zijn leerlingen is ook net die band, die verbondenheid zo belangrijk. Natuurlijk, het gaat ook om de inhoud van de woorden van Jezus, maar die band is minstens zo belangrijk. En als Jezus weet dat hij zal sterven, dan bidt hij niet alleen dat de leerlingen door zullen gaan en zijn leer in de praktijk zullen brengen en verspreiden, maar ook dat de band, de verbondenheid tussen hem en de leerlingen bewaard zal blijven. Hij bidt: laat hen met mij verbonden blijven. Jezus woord over 'de wijnstok en de ranken' komt uit de zogenaamde 'afscheidsrede' van Jezus. Het zijn enkele hoofdstukken uit het Johannesevangelie waarin de woorden van Jezus die Hij sprak tot zijn leerlingen op de avond vóór zijn lijden en sterven. Het zijn daarom woorden met een bijzonder gewicht.

Het beeld van de wijnstok: een vertrouwd beeld voor de Joden.

Voor Jezus en zijn leerlingen, zoals voor alle Joden, is het beeld van de wijnstok en zijn vruchten zeer vertrouwd. Het herinnert hen aan de geschiedenis van hun volk. Hun voorvaders waren emigranten en gastarbeiders geweest in Egypte. Daarna hadden zij een onrustig en zwervend bestaan geleid in de woestijn. Als Mozes dan tegen het einde van de woestijntocht verspieders uitstuurt om het beloofde land te verkennen, is het eerste wat zij meebrengen één druiventros, zo

groot en zwaar dat zij hem met zijn tweeën aan een stok moeten dragen (Ex.23,3;33,28). Het beloofde land als één grote, bloeiende wijngaard waarin elk rustig onder zijn prieel van wijnranken zit met een goed glas superieure wijn, Château-Neuf-du-Pape, of zo iets. Later werd de wijnstok het teken van het volk van Israël, door God geplant en verzorgd, maar ook gesnoeid. De profeet Jesaja heeft er een heel mooi lied over gezongen: ‘het lied van mijn vriend en zijn wijngaard’ (Jes. 5,1). Daarom ook was boven de ingang van de tempel een reuzegrote wijnrank afgebeeld om elke bedevaartganger eraan te herinneren dat hij tot het volk behoorde dat God had uitverkoren als een uitgelezen wijnstok.

Wijngaard.

In de Bijbel wordt de wijnstok op vele plaatsen genoemd; vanaf Noach (Gen 9,20 Noach was landbouwer en hij was de eerste die een wijngaard plantte) tot en met de tijd waarin Jezus leefde. De wijnstok was in die tijd al een belangrijk gewas en werd op grotere schaal verbouwd in daartoe aangelegde wijngaarden. Marcus (12,1) beschrijft heel gedetailleerd de aanleg van een wijngaard. “Iemand legde een wijngaard aan, zette die af met een omheining, groef een perskuil en bouwde er een wachttoren.” De omheining kon een muur van stenen zijn of een heg van hennastruiken en was bedoeld om de planten te beschermen tegen hongerige dieren en dieven. Vanaf de wachttoren, van hout of van steen, kon men in de gaten houden of er toch nog dieren of dieven zich toegang hadden weten te verschaffen. De perskuil was dichtbij de wijngaard. Zo hoefden de druiven niet ver vervoerd te worden. Tijdens het vervoer konden er immers vruchten en sap verloren gaan door beschadiging en dat zou zonde zijn.

Wijngaardenier, Wijnstok en ranken: allen verbonden.

Jezus innige verbondenheid met de Wijngaardenier (de Vader) maakt van Jezus een vruchtenrijke wijnstok. Israël daarentegen heeft als wijngaard vaak zijn God in de steek gelaten: ‘wilde zwijnen wroetten het om’ (Ps. 80, 14). De leerlingen worden door de wijnstok uitverkoren om vruchtbare ranken te zijn, zoals Israël uitverkoren werd door God om zijn volk te zijn. De ontrouw van Israël is een waarschuwing voor de leerlingen: los van Jezus zullen ze worden verbrand. En, innige eenheid tussen wijnstok en ranken leidt tot en vereist innige eenheid tussen de ranken zelf.

Meer dan een les tuinbouw.

De gelijkenis in het evangelie van de wijnstok en de ranken drukt de verbondenheid uit. Het klinkt echter tegendraads. We zijn zo gaarne onszelf en van niemand afhankelijk. De beeldspraak van Jezus lijkt eenvoudig. Het sap van de stam geeft leven aan de ranken. Maar Jezus geeft méér dan zomaar een les in tuinbouw. Hij (de wijnstok) wil doorstoten tot de verbondenheid van hemzelf en zijn leerlingen, die berust op zijn verbondenheid met de Wijnbouwer zelf. Het leven van een christen zweeft niet als een losse tak door het bos. Het staat geënt op een vruchtbare stam waaruit het zijn levenskracht en vruchtbaarheid put.

Rijkelijk vruchten dragen.

Een beginnersfout van een opstartende wijnbouwer bestaat er kennelijk in om ineens te veel druiven te willen, met een slappe smaak als gevolg. Nee, ranken moeten zorgvuldig worden ingesnoeid en gereinigd. Snoeien doet groeien. Als dat niet wordt gedaan, leveren de wijnstokken wilde druiven op, die klein en bitter zijn en daarmee ongeschikt zijn voor consumptie.

Het is de bedoeling dat je vruchten draagt. Ben je verbonden?

1.5 God verbindt zich met mensen doorheen bomen (1)

Bomen waren zeldzaam in het oude Israël, dus waar een boom stond werd dit al gauw een herkenningspunt, een plek waar recht werd gesproken bijvoorbeeld, of waar mensen bij elkaar kwamen om samen te praten of te overleggen.

Vanaf de eerste boom in het aardse paradijs (Genesis 2), tot de boom die ons wordt voorgesteld in het laatste Bijbelboek, Openbaring 22:2, krijgen bomen in het Woord een bijzondere plaats. Psalm 1 is een prachtig voorbeeld van de boom als metafoor voor de mens die leeft zoals zijn Maker het bedoeld heeft: “Hij zal zijn als een boom, geplant aan stromend water. Op tijd draagt hij vrucht, zijn bladeren verdorren niet. ‘Alles wat hij doet komt tot bloei.’ De bijbel heeft inderdaad iets op zoveel plaatsen met bomen en tuinen! Denken we verder maar aan:

- De paradijselijke tuin met de levensboom
- De eik van Mamre waar Abraham de drie vreemdelingen zo gastvrij onthaalde
- Het ricinusboompje waaronder de profeet Elia uitgeput neervalt
- De boom waaruit Zacheüs moet klimmen om Jezus te ontmoeten
- De tuin van het Hooglied waar een jongen en meisje hun liefde uitzingen
- En...aan de tuin waar Maria van Magdala de Verrezene ontmoet!
- En...

Ook Jezus heeft het vaak over vruchtbaar leven. Ook Hij neemt daar vaak een vijgenboom of druivenranken als voorbeeld bij. Een vijgenboom die geen vruchten voortbrengt wordt zelfs vervloekt. Hij vergelijkt zichzelf ook met een wijnstok: God is de wijnbouwer, jullie zijn de ranken. Blijf met mij verbonden en jullie zullen vruchten dragen.

1.6 God verbindt zich met mensen doorheen bomen (2)

Bomen zijn als vrienden.

In de Bijbel is er wel 144 keer sprake van bomen. Bomen zijn zoals goede vrienden. Ze bieden zuurstof en beschutting, rust en wijsheid, ze bekijken de wereld vanuit een ander perspectief, ze zijn een uitkijkpost. Zoals één geliefde jouw rots in de branding is, zo kan één boom een volledig landschap domineren. En hij houdt heel lang stand. Op al deze manieren zijn bomen ook aanwezig in de Bijbel, waar ze een geliefkoosd symbool zijn. Als verbinding van hemel en aarde, als teken van hoop en van nieuw leven.

De boom van de kennis of de boom van goed en kwaad

Meteen al in het begin van het Oude Testament komen we een speciale boom tegen. God plantte hem midden in de paradijsuin. Midden in de tuin stonden de boom van het leven en de boom van de kennis van goed en kwaad. (Genesis 2,9) En de heer God gaf de mens dit gebod: Je mag van alle bomen in de tuin overvloedig eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad mag je niet eten, want op de dag dat je daarvan eet, zul je sterven. (Genesis, 16-17)

Bomen als teken van hoop en van (nieuw) leven

In Psalm 1 wordt iemand die Gods droom volgt vergeleken met een boom die vruchten voortbrengt. Hij is als een boom, geworteld aan stromend water, die elk seizoen opnieuw vrucht draagt; nooit zullen zijn bladeren verdorren, alles wat hij doet brengt hij tot een goed einde. (Psalm 1,3) Als die boom omvalt, is dat nog het einde niet: zelfs geveld kan hij nog bloeien. Let wel, voor een boom is er hoop: zelfs omgehouden kan hij nog uitbotten, opnieuw in bladeren schieten. (Job 14,7)

De boom als uitkijkpost

We kennen allemaal het verhaal van Zacheüs, de berouwvolle tollenaar die in een boom klom om Jezus te kunnen zien. Hij was oppertollenaar en hij was rijk. Hij wilde wel eens zien wat Jezus voor iemand was, maar het lukte hem niet vanwege de mensenmassa, want hij was klein van stuk. Daarom rende hij vooruit en klom in een moerbeivijgenboom om Hem te zien te krijgen, want Hij zou daar voorbijkomen. Toen Jezus bij die plek kwam, keek Hij omhoog en zei tegen hem: 'Zacheüs, kom vlug naar beneden; vandaag moet ik in uw huis verblijven.' (Lucas 19,2-5)

De Levensboom als symbool van wijsheid

De Levensboom duikt opvallend vaak op in het Bijbelboek Spreuken, waar het vaak om wijsheid draait. Voor wie haar verwerft is zij (de wijsheid) een levensboom en wie haar vasthoudt is gelukkig. (Spreuken 3,18)

De schoonheid van een boom

Omkeren: Zoals men bomen herkent aan hun vruchten, zo herkent men mensen aan hun daden. Er is geen mooie boom die zieke vrucht draagt, en evenmin een zieke boom die mooie vrucht draagt. Iedere boom is herkenbaar aan zijn eigen vrucht. Van een doornstruik plukt men geen vijgen en van een braamstruik oogst men geen druiven. (Lucas 6,43-44)

De genezende kracht

De laatste vermelding van een boom in de Bijbel staat in 'de Openbaring van Johannes': de levensboom die genezing brengt. Midden op het plein van de stad en omgeven door de rivier stond de levensboom, die twaalfmaal vrucht draagt, elke maand eens; en zijn loof brengt de volken genezing. (Openbaring van Johannes 22,2)

The Silent Friends- <https://www.youtube.com/watch?v=sGjkuneezM8&t=52s>
<https://www.kerknet.be/kerknet-redactie/artikel/waarom-we-van-bomen-houden-en-ze-zo-vaak-de-bijbel-voorkomen>

1.7 Symbool van leven en dood: levensboom

Een boom straalt kracht uit. Hij is ook dikwijls het symbool van "leven". Dit was echter niet altijd zo. Als we heel ver teruggaan in de tijd, zien we dat de boom een symbool is voor de dood. De oude Germanen tekenden een boom met de wortels naar boven en de takken naar beneden. Zo'n boom kan niet blijven leven. In de jaren '60 kwam dit teken weer in de mode. Het werd een protestteken, tegen de oorlog. De mensen wilden de wereld verwittigen dat het zo niet verder mocht gaan. De wereld moest veranderen, anders ging hij dood.

In vele streken wordt bij de geboorte van een kind een levensboom of geboortebom geplant. Het kind zal opgroeien op dezelfde manier als de boom zich ontwikkelt. Het leven van de nieuwgeborene is volgens het volksgeloof verbonden met het leven van de geplante boom. Dit idee ontstond bij de Germanen. Alle Germaanse volkeren beschouwden de boom als beeld van het leven. De tijdstippen voor het planten van de levensboom zijn volgens het oude volksgebruik de geboorte zelf, de dag van de doop of de dag van de eerstvolgende nieuwe maan.

We spreken ook van Jezus als de levensboom, een diepgewortelde boom. Zijn geloof in God was heel diep, zijn leven was heel vruchtbaar want hij heeft veel mensen doen geloven in God.

Bomen en toegepast hout in de Bijbel

https://tjerkmiedema.nl/artikelen_hout/Bomen%20en%20toegepast%20Hout%20in%20de%20Bijbel.pdf

Wonderen van de schepping (link op de bomen)

<https://broedersinchristus.nl/Dieren-bomen-in-Bijbel>

Langs bijbelse bomen

<https://www.trouw.nl/nieuws/langs-bijbelse-bomen-bc3c93f6/>

Mensen zijn als bomen

<https://www.augustinusparochie.nl/overwegingen/ambro365.html>

Onder de vijgenboom

<https://sestra.nl/onder-de-vijgenboom/>

